



RYJTESA

HELSINGIN KAUPUNKI  
PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2008-1379/878
Stn dnr	
Saap./Anl.	02-06-2008

Vireilletulopäivä: 23.05.2008

Vireillepanija: Asia on tullut vireille lääninhallituksen omasta aloitteesta

## VIITE

1. Helsingin kaupungin pelastuslautakunnan 14.6.2005 hyväksymä Helsingin pelastuslaitoksen palvelutasopäätös (7.6.2005) ja perusteluosa (9.5.2005) vuosille 2005-2008
2. Helsingin pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen täydennysosa voimassa olevalle päätökselle 2005-2008 (21.3.2007) ja liitteet palvelutasopäätöksen täydennysosaan 2007 (21.3.2007)
3. Sisäasiainministeriön palotarkastusohje A:67 (SM - 2001 - 1824/Tu-33)
4. Peruspalvelut Etelä-Suomen läänissä 2007 (Etelä-Suomen lääninhallituksen julkaisuja 127/2008)

## ASIA

## PALOTARKASTUKSIA KOSKEVIEN MÄÄRÄYSTEN NOUDATTAMINEN HELSINGISSÄ

## Yleistä

Pelastuslain 35 §:n 1 momentin kohdan 1 ja 2 nojalla palotarkastus on toimitettava asuinrakennuksissa ja niihin henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta rinnastettavissa kohteissa 13 §:n mukaisessa palvelutasopäätöksessä päätetyin väliajoin (kohta 1) ja valtioneuvoston asetuksella säädettävissä kohteissa, joissa henkilö- ja paloturvallisuudelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran voidaan arvioida olevan tavanomaista suuremman, vuosittain ja tarvittaessa useamminkin (kohta 2).

Sisäasiainministeriön palotarkastusohjeen (viite 3.) mukaan asuinrakennusten palotarkastusväli tulisi olla enintään 10 vuotta.

Helsingin pelastuslaitoksen voimassa olevan palvelutasopäätöksen vuosille 2005-2008 (viite 1.) kohdan 2.1.2. mukaan 10 vuoden välein tarkastetaan kaikki asuinrakennukset.

Birger Jaarin katu 15, PL 150  
13101 HÄMEENLINNA  
Birger Jaarin katu 15, PB 150  
13101 TAVASTEUS  
Puh./Tfn 07187 30421, Fax 07187 32145

Ratapihantie 9, PL 110  
00521 HELSINKI  
Bangårdsvägen 9, PB 110  
00521 HELSINGFORS  
Puh./Tfn 07187 30421, Fax 07187 32643

Salpausselänkatu 22, PL 301  
45101 KOUVOLA  
Salpausselänkatu 22, PB 301  
45101 KOUVOLA  
Puh./Tfn 07187 30421, Fax 07187 32761

## Palotarkastusten lakimääräisten velvoitteiden saavuttaminen Helsingissä

1. Palvelutasopäätöksen perusteluosan (9.5.2005) kohdassa 6.1.2 todetaan, että nykyisellä 14 palotarkastajan määrällä on vuotuisesti saavutettavissa noin 45 % kerran vuodessa tarkastettavien kohteiden lakisääteisistä velvoitteista. Kohteita oli vuonna 2006 Helsingissä 4 090 kpl.
2. Helsingissä oli vuonna 2003 asuinrakennuksia 31 102 kpl ja niiden lukumäärä lisääntyy keskimäärin 500 rakennuksella vuosittain. Tarkastettavien määrä on 3 100 kpl 10 vuoden tarkastusväliä. Perusteluosan kohdassa 6.1.2 todetaan, että asuinrakennuksien osalta palotarkastusväli on edellisessä palvelutasopäätöksessä kasvatettu 20 vuoteen ja että tämä ei ole tarkoituksenmukaista. Perusteluosassa katsotaan, että palotarkastuksen tehtävänä on ennalta ehkäistä onnettomuuksia ja että nykyisellä tarkastusväliä tätä tehtävää ei voida asianmukaisesti suorittaa.

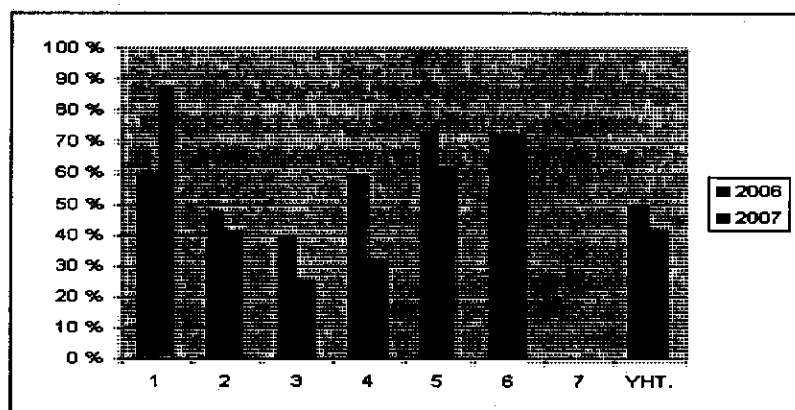
Palvelutasopäätöksen täydennysosan (21.3.2007) kohdassa 3.1.2 todetaan, että päätoimisesti palotarkastustyöhön kohdennetuilla resursseilla asuinrakennuksia ei Helsingissä voida tarkastaa lainkaan. Pelastuslaitos selvittää mahdollisuutta päättää käytössä olevien asuinrakennusten palotarkastukset toimitettavaksi vain pyydettyä. Täydennysosassa katsotaan, että tämä linjaus olisi Pelastuslain mukainen ja kohdentaisi viranomaisten valvonta- ja neuvontatoimet kohteisiin, joissa tarve on ilmeinen.

3. PRONTO v3.5 - Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmän mukaan kohteita tarkastettiin Helsingissä vuosina 2006–2007 seuraavasti:

### Kerran vuodessa tarkastettavat kohteet

(valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 15 § ja 9 §:n 1 momentin 2 – 7 kohta)

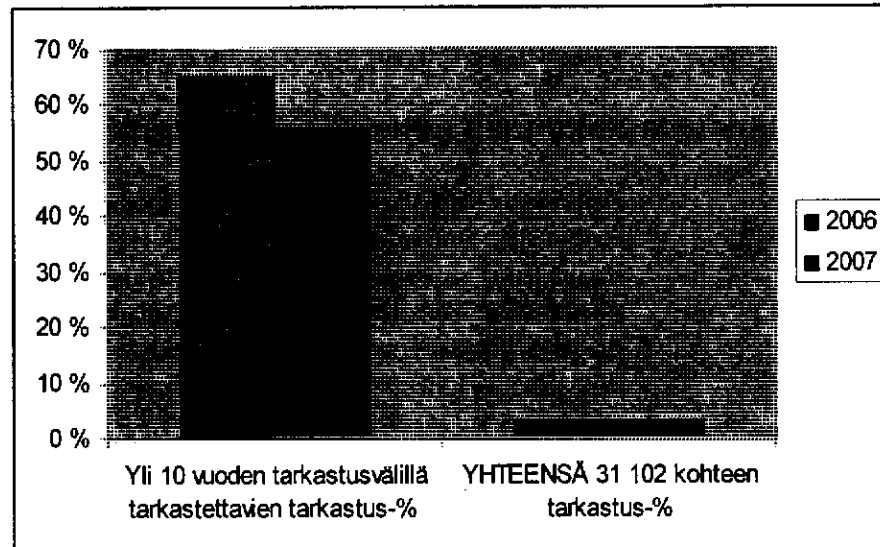
	Sairaalat, vanhainkodit, hoitolaitokset, jne.	Hotellit, asuntolat, lomakylät, leirintäalueet	Kokoontumis- ja liiketilat	Suurehkot, tuotanto-, varasto- ja maataloustilat	Kohteet, joissa palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käsittelyä jne.	Tilat, jotka on varustettu automaattisella sammuuslaitteistolla tai paloilmoinnilla	Muut mahdolliset vuosittain tarkastettavat kiinteistöt	
	1	2	3	4	5	6	7	
2006	60 %		11 %	5 %				81 %
2007	88 %		10 %	2 %				100 %



## Asuinrakennukset

(valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 9 §:n 1 momentin 1 kohta)

Asuinrakennukset ja niihin henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta rinnastettavat kohteet					
Tarkastusväli	Yli 10 vuotta			YHTEENSÄ	
Vuosi	Lukumäärä	Tarkastettu	%	Kohteet	%
2006	1016	310	31	1102	31
2007	779	430	55	1102	55



4. Etelä-Suomen lääninhallituksen tekemän peruspalveluiden arvioinnin (Peruspalvelut Etelä-Suomen läänissä 2007, viite 4.) kohdan 6.2.1 mukaan

- erityiskohteiden palotarkastusten suoritelmääriä voidaan pitää Helsingin pelastustoimen aluetta lukuun ottamatta tyydyttävänä suoritelmäärien laskuista huolimatta. Laskua on tapahtunut Helsingin pelastustoimen alueella 8 prosenttiyksikköä. Erityiskohteista tarkastettiin Helsingissä vain 42 %.

### 5. Yhteenveto

- Helsingissä olevista noin 4 000 erityiskohteesta, jotka tulisi tarkastaa vuosittain, voidaan tarkastaa vain 32 – 88 %, yht. 42 %.
- Helsingissä olevista yli 31 100 asuinrakennuksesta on 10 vuoden tarkastusväillä tarkastettavia 3 100. Helsingissä asuinrakennuksia ei voida tarkastaa 10 vuoden tarkastusväillä. *Tarkastettavien asuinrakennusten lukumäärä oli vuonna 2007 Helsingissä 1 400, joista voitiin tarkastaa 779 rakennusta (56 %), 3 % kaikista Helsingissä olevista asuinrakennuksista.*
- Pelastuslaitos on ilmoittanut selvittävänsä mahdollisuutta päättää käytössä olevien asuinrakennusten palotarkastukset toimitettavaksi vain pyydettyä. *Pelastuslaitos katsoo, että tämä linjaus olisi pelastuslain mukainen ja kohdentaisi viranomaisten valvonta- ja neuvontatoimet kohteisiin, joissa tarve on ilmeinen.*

## Helsingin pelastuslaitoksen riskienhallintapäällikön esittämiä näkemyksiä

Helsingin pelastuslaitoksen riskienhallintapäällikkö Seppo Sihvonen on Helsingin Sanomissa 22.4.2008 (HS 22.4.2008 lehdessä osastolla Kaupunki) uutisoidussa haastattelussa myöntänyt, että Helsinki rikkoo harkitusti pelastuslain määräyksiä: "Lähestymme tarkastustoimintaa toisella tapaa huolimatta siitä, että lakiin on kirjoitettu tietyt velvoitteet." Pelastuslaitos on keskittänyt tarkastuksia korkeariskisiin paikkoihin ja jättänyt muut kohteet vähemmälle. Sihvosen mukaan palotarkastukset tuleekin kohdentaa uhkakuvien ja riskien mukaan. "Määrälliset velvoitteet eivät ole enää nykypäivää." Sihvonen uskoo, että Helsingin tapa toimia palotarkastuksissa tulee olemaan myös valmisteilla olevan uuden pelastuslain henki.

## Helsingin pelastuslautakunnan puheenjohtajan esittämiä näkemyksiä

Helsingin pelastuslautakunnan puheenjohtaja Pauli Leppä-aho kertoi Helsingin Sanomissa 22.4.2008 (HS 22.4.2008 lehdessä osastolla Kaupunki) uutisoidussa haastattelussa, ettei ole huolissaan. Hänen mielestään pientalojen palotarkastukset ovat muutenkin turhia. Leppä-aho viittaa Espoossa maaliskuussa tapahtuneeseen viiden ihmisen hengen vaatineeseen tulipaloon:

"Palot ovat erittäin harvinaisia. Ne yleensä tapahtuvat siten kuten Espoossa: spurgut olivat huumeissa ja kännissä tupakoineet pahnajensa keskellä ja sammuneet sinne ja palaneet sinne. Se on yleensä tällaista, että humalainen sammuu sänkyyn tupakka suussa."

Leppä-ahon mukaan ihmiset eivät halua muutenkaan päästää koiteihinsa vieraita ihmisiä kuten palotarkastajia. Hän vakuuttaa, että palotarkastukset ovat Helsingissä erittäin hyvin hoidossa:

"Resursseja voi tietysti lisätä, mutta sillä tavalla, ettei 70:tä prosenttia ikäluokasta kouluteta joksikin taiteen ja jonkun muun tarkastajan tarkastajan maisteriksi - hommiin joita yhteiskunta ei tarvitse."

## SELVITYS- JA LAUSUNTOPYYNTÖ

### Yleistä

Pelastuslain 2 §:n nojalla lääninhallitus johtaa ja valvoo pelastustoimintaa ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa läänin alueella.

Helsingin pelastustoimen alueella (Helsingin kaupungissa) Helsingin kaupunki vastaa pelastustoimesta. Alueen pelastustoimen tulee pelastuslain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla huolehtia pelastusviranomaisille kuuluvasta onnettomuuksien ehkäisystä ja vahinkojen rajoittamisesta sekä palotarkastuksista.

12 §:n 2 momentin mukaan pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

14 §:n 1 momentin nojalla lääninhallituksen tehtävänä on valvoa, että pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Lääninhallituksella on oikeus saada alueen pelastustoimelta tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

## Selvitys- ja lausuntopyyntö

Etelä-Suomen lääninhallitus pyytää lähettämään selvitykset ja lausunnon seuraavista asioista:

1. Palotarkastusten lakimääräisten velvoitteiden saavuttaminen Helsingissä
  - a) Kerran vuodessa tarkastettavat kohteet
    - Millaisena Helsingin kaupunki pitää erityiskohteiden palotarkastusten nykyistä suoritettua määrää (1726/4090 kpl, 42 %)?
    - Millaiset ovat erityiskohteiden palotarkastustyöhön kohdennetut resurssit Helsingin pelastuslaitoksessa?
    - Miten erityiskohteiden palotarkastuksia ja erityisesti palotarkastustyöhön kohdennettuja henkilöresursseja on tarkoitus kehittää ja kasvattaa tulevaisuudessa Helsingin pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä vuosille 2009 – 2012.
  - b) Asuinrakennukset
    - Millaisena Helsingin kaupunki pitää asuinrakennusten palotarkastusten nykyistä suoritettua määrää (779 palotarkastusta) ja tarkastusväliä (yli 20 vuotta, 1400/31 100 kpl)?
    - Onko tavoitteena edelleenkin asuinrakennusten palotarkastusten suorittaminen lakimääräisesti voimassa olevan palvelutason mukaisesti 10 vuoden aikavälillä?
    - Millaisilla henkilöresurssimuutoksilla yllä mainitun tavoitteen toteuttaminen voisi olla mahdollista?
  
2. Helsingin pelastuslaitoksen riskienhallintapäällikön ja pelastuslautakunnan puheenjohtajan näkemykset
  - a) Yhtyykö Helsingin kaupunki riskienhallintapäällikkö Sihvosen kannanottoon, että
    - "Lähestymme tarkastustoimintaa toisella tapaa huolimatta siitä, että lakiin on kirjoitettu tietyt velvoitteet."
    - "Määrälliset velvoitteet eivät ole enää nykypäivää."
  - b) Yhtyykö Helsingin kaupunki Helsingin pelastuslautakunnan puheenjohtaja Pauli Leppä-ahon yllä mainittuihin näkemyksiin, erityisesti puheenjohtaja Leppä-ahon esittämään käsitykseen pientalojen palotarkastusten tarpeettomuudesta ja tarkastusten tarpeettomuuden perusteista?

Selvitys tulee toimittaa Etelä-Suomen lääninhallituksen pelastusosastolle osoitteeseen PL 110, 00521 HELSINKI 30.6.2008 mennessä. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Arto Tiukkanen, puh. 071 873 2551.

**SOVELLETUT OIKEUSOHJEET**

Pelastuslain (13.6.2003/468) 1 §:n 1 momentin 1 kohta, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentin kohta 3, 12 §:n 2 momentti, 13 §, 14 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 ja 2 kohta

Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (4.9.2003/787) 9 §:n 1 momentin 2 – 7 kohta ja 15 §.

XX  
XX  
XX  
XX

Ylitarkastaja

Arto Tiukkanen

TIEDOKSI

Helsingin pelastuslaitos  
Etelä-Suomen lääninhallituksen pelastusosasto/HML, KLA